

Vind, vejr og vand helt tæt på

Et projekt, der udnytter ubrugte lokale faciliteter, og hvor kommunen udbyder tilbuddet til alle skoler i kommunen og lønner en tovholder til den daglige afvikling. Projektet giver eleverne deres obligatoriske idrætsundervisning i det våde element.

(arkivfoto)

” *Det er nøglepersonerne, der er de svære at finde, når det er frivilligt. Og en af grundene til, at det her projekt har kørt så fint, det er jo, at der har været penge til at lønne en fast person til at tage sig af det.”*

Morten Schmidt, projektansat i Bådelauget

800 af Aarhus kommunens skoleelever har besøgt Kaløvigs nedlagte sejlsportscenter i Aarhus Havn. Her har eleverne haft nogle meget anderledes idrætstimer med en bred vifte af vandaktiviteter, som understøtter undervisningen og er afstemt med de mål, der er for idræt og vandaktiviteter fra 6. klasse.

Ledige faciliteter gav inspiration til projektet

Den nye folkeskolelov gjorde det relevant at nytænke brugen af byens gamle, nedlagte sejlsportscenter. Derfor tog Aarhus kommunens Børn- og Ungeudvalg kontakt til sejlklubberne i Aarhus og forhørte sig, om det ville være muligt at lave en fælles model for klubber og skoler, så der kunne komme flere børn ud på vandet – på en sejlsportsfaglig kvalificeret måde.

Sailing Aarhus, en sammenslutning af de fire sejlklubber i Aarhus, fulgte positivt op, og gik straks i gang med at lede efter en ankerperson, som både var læreruddannet og havde kendskab til sejlsport. De ansatte Morten Schmidt som nøgleperson, der sammen med et par unge instruktører stod for al undervisning på havnen.

Børn- og Ungeudvalget købte Morten fri fra sit lærerjob i to måneder. Det første, Morten gjorde i sin ansættelse, var at tage kontakt til klubberne og bede dem lave en beskrivelse af, hvilket grej de kunne stille til rådighed. Herudfra planlagde han forløb, som sigtede efter at få så mange børn som muligt ud på vandet.

Hvad kan vi lære af?

Hvis der er ledige idrætsfaciliteter i kommunen, kan det være et godt afsæt til at sætte gang i skoleaktiviteter – eventuelt på tværs af foreningerne. Ansættelse af en koordinerende projektleder giver et fagligt og professionelt overskud.

Den konkrete afvikling

I mellemtiden havde Børn- og Ungeudvalget sendt et nyhedsbrev ud til skolelederne med beskrivelse af projektet, hvor sejlsporten blot var del af en vifte med forskellige tiltag og aktiviteter i kommunen. Lærerne gik herefter ind og bookedede sig ind på de aktiviteter, de synes var spændende for børnene og for deres undervisning. *"Og alle dagene er allerede booket til næste år,"* fortæller Morten Schmidt.

I dag tager Morten Schmidt forud for selve afviklingen af de enkelte dage kontakt til klassens idrætslærere, så lærerne kan forberede besøget og helt konkret dele eleverne op i tre grupper al efter elevernes lyst til at give sig i kast med udfordringer på vand, eller i hvor høj grad de har brug for trygge rammer. Hovedmålet med selve forløbet er at skabe tryghed og sikkerhed ved vandaktiviteter.

"Det har været vores fokus, at der skal være plads til alle niveauer. Vi skal ramme eleverne på det niveau, de er, og med det forhold, de har til vand. Hvis de har lyst til at udfordre sig selv, har de mulighed for det, og hvis de har brug for trygge hænder ved deres side for at rykke lidt, så har de også mulighed for det. Det er altså vigtigt. Tanken er, at eleverne laver de samme aktiviteter, uanset hvilken gruppe de er i. Den modige gruppe bevæger sig måske længere ud på vandet og væk fra havnen, hvor de andre grupper kan blive inde omkring havnebassinet," forklarer Morten Schmidt.

Hvad kan vi lære?

Det kan betale sig at niveau-differentiere aktiviteterne – alt efter deres elevernes kompetencer, mod og behov.

De konkrete aktiviteter

Vind og vejr er med til at bestemme dagens vandaktivitet. I godt sejlvejr får eleverne mulighed for at prøve kræfter med de udfordrende 'stand up paddles', hvor man surfer stående på et surfbræt. Eller de kan sejle ud på vandet i kølbåde eller optimistjoller. De ældre klasser får med stor begejstring lov til at sejle kapsejladts mod hinanden.

På dage med meget vind er der for mulighed for at tage minispeedbåds-kørekort, hvor eleverne bliver introduceret til mærkerne på banen og får lov til at styre små både. Af og til tager instruktørerne eleverne med ud for at se korallerne uden for havnen med fortællinger om episoder herfra under 2. verdenskrig.

"Men der er også dage, hvor eleverne ikke kan komme ud og sejle på grund af vejret. Så hører eleverne i stedet om, hvad Aarhus Bugt er for noget, og hvor mange ting, der er sket derude gennem tiden. Og så får eleverne lov til at hoppe i vandet og svømme ind til stranden i bølgerne. Det synes de er sjovt," fortæller Morten Schmidt.

Principper og værdier

For Morten har det været vigtigt, at alle elever skal føle sig trygge. I projektet har læreren en central rolle som støtteperson for de elever, der synes, det er svært. Lærerne indgår i de grupper, hvor en elev har brug for en ekstra hånd.

Hvad kan vi lære?

Idrætslærerne kan bruges i lektionerne til at tage hånd om elevgrupper, der har ekstra behov for at blive guidet.

"Der er altid elever i en klasse, der har det lidt svært i nye sammenhænge. Så det vil være nødvendigt ind i mellem at få hjælp af en, der står med frie hænder. Men vi kan få stort set alle med, så det var sjældent, at behovet for støttehænderne var der. På den måde er de fleste lærere med ude på vandet. Det fungerer perfekt, og lærerne er vildt begejstrede, når de har været hos os. Læreren får nogle oplevelser med eleverne, som de kan bygge videre på, når de kommer hjem, og det giver dem mulighed for at være sammen med eleverne i nogle andre sammenhænge. Når læreren hopper i en våddragt med sine elever og sejler ud, så giver det en anden form for kontakt, end den de vanligtvis får i skolemæssige sammenhænge. Det er jo en fed sidegevinst ved det her," fortæller tovholderen.

Gode erfaringer - forudsætninger

Morten er ikke i tvivl om, at succesen bag samarbejdet mellem skole og sejlsportsforeningerne har været ressourcerne bag; muligheden for at købe ham fri fra sit lærerjob, klubbernes villighed til at stille materialer til rådighed; og til sidst at der kunne gives lønninger til de unge instruktører/hjælpere fra klubberne. Uden de ressourcer ville det, ifølge Morten, have været svært at få projektet op at køre, fordi det kan være svært at få frivillig, til at arbejde i dagtimerne.

Hvad kan vi lære?

Når der kan findes ressourcer til både at have en overordnet tovholder og ansætte ad hoc instruktører, bliver projektet bæredygtigt og langtidsholdbart.

"Det er nøglepersonerne, der er de svære at finde, når det er frivilligt. Og en af grundene til, at det her projekt har kørt så fint, er jo, at der har været penge til at lønne en fast person til at tage sig af det," uddyber Morten og pointerer, at projekt ikke har været afhængigt af frivillige kræfter.

Gevinster

"Det er en stor ting for skolerne at få så mange børn på vandet. De har været rigtig, rigtig glade for det," fortæller Morten og slår samtidig fast, at sejlkлубberne også har været begejstrede over samarbejdet. *"Der har været en velvilje og åbenhed i de fleste klubber. Klubberne er kommet ned og har set en masse glade elever på vandet. Den omtale, der har været omkring vores projekt, har gjort, at der rundt omkring i sejlkлубmiljøet er blevet snakket om det her. Det gode ved det er, at det er en sport, der er blevet meget synlig."*

Udfordringer

- Det er vigtigt, at foreninger udarbejder et fagligt, kvalificeret tilbud, som skolerne kan se passer ind i års- og læringsplan.
- Det kræver et stykke opsøgende arbejde at få afdækket, hvad der er af uudnyttede potentialer og ressourcer i lokalområdet - hvilke materialer er der til rådighed, og hvordan de kan bruges.

FAKTA OM PROJEKTET

HVOR OG HVORNÅR

Et tilbud til alle skoler, der selv kunne booke sig ind, når det passede dem.

INITIATIVTAGER

Kommunen havde øje for de ubrugte faciliteter og tog fat i flere foreninger på tværs af idrætten.

KLUBBENS MOTIVATION

Sejlkлубberne kunne give et tilbud og profilere sporten ved kun at skulle stille udstyr til rådighed.

SKOLENS MOTIVATION

Skolen kunne få udbudt vandaktiviteter efter læseplanen på en alternativ måde.

DAGLIG LEDELSE/UNDERVISNING

Formatet ligger fast, og skolerne kan tilmelde sig før skoleåret med forskellige klasser.

Efter at have indsamlet overblik over hvilke faciliteter og rekvisitter klubberne kunne tilbyde.

ØKONOMI

Århus Kommune har støttet med ansættelse af både tovholder og lønninger til instruktører.